

Οικουμενικός Πατριάρχης: “Δεν νοείται ανάπτυξη εις βάρος του φυσικού περιβάλλοντος”

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

“Η οικοφιλική συμπεριφορά είναι κεντρικό συστατικό της Ορθοδόξου ταυτότητός μας” τόνισε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, σε ημερίδα για τη σχέση, μεταξύ άλλων, της εκκλησίας με το περιβάλλον, που διοργάνωσε στο νέο συνεδριακό κέντρο της περιφερειακής ενότητας Κιλκίς, η τοπική μητρόπολη Πολυανής και Κιλκισίου.

“Η ζωή της εκκλησίας είναι νίκη εναντίον όλων των δυνάμεων που συμβάλλουν, ιδεολογικώς και εν τη πράξη, εις την καταστροφήν της φύσεως και εις την διατάραξη των ανθρωπίνων σχέσεων. Είναι ασύμβατο με την αλήθεια της χριστιανικής υπάρξεως να μετατρέπουμε τον άνθρωπο εις αντικείμενο και την φύση εις χρήσιμο υλικό”.

Ο Παναγιώτατος υπογράμμισε τις συνέπειες της κλιματικής κρίσης, που εντείνονται από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, επικαλούμενος και τις λέξεις του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ ότι “ο πλανήτης βράζει, κοχλάζει” και καυτηρίασε την ανθρωπίνη ματαιοδοξία, που δεν συνάδει με μια αληθινά χριστιανική στάση ζωής.

“Όπως έχει γραφεί, ο σύγχρονος αυτοχειροτόνητος ανθρωποθεός ο οποίος απειλεί σήμερον την ιδίαν την επιβίωση του, μπορεί ίσως να αυτοαποκαλείται *homo erectus*, σίγουρα όμως δεν είναι *homo sapiens*. Ο *homo* αντι- *sapiens* της εποχής μας γνωρίζει, αλλά συνεχίζει να δρα, ως να μην εγνώριζε” ανέφερε ο Οικουμενικός Πατριάρχης.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης υπογράμμισε ότι στη χριστιανική κοσμοθεώρηση η φύση, δηλαδή, η Δημιουργία του Θεού, η Κτίση, θεωρείται ως “Θεία δωρεά” και “ο άνθρωπος καλείται να λειτουργεί “ως οικονόμος, φύλαξ και ιερέυς αυτής” και πρόσθεσε:

“Φαίνεται, ότι η γνώση δεν φτάνει στα βάθη της ανθρώπινης ψυχής δεν οδηγεί στην μεταστροφή αλλά συνυπάρχει με κυνισμό και εαυτοκεντρισμό. Προφανέστα, η πορεία προς ένα βιώσιμο μέλλον αειφορίας και οικολογικής ισορροπίας έχει τους όρους του, κατονομάζουμε δύο εξ αυτών. Πρώτον, οικολογική οικονομία. Είναι βέβαιον ότι το σύγχρονο κυρίαρχο πρότυπο οικονομικής αναπτύξεως επιτείνει την οικολογική κρίση και δεν εξυπηρετεί το αληθές συμφέρον του ανθρώπου. Δεν ανήκει το μέλλον, εις την προσανατολισμένη, αποκλειστικώς εις το κέρδος οικονομία, η οποία εκτυλίσσεται άνευ προϋπολογισμού των οικοκαταστροφικών επιπτώσεων της”.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης επεσήμανε ότι ο δεύτερος όρος για ένα αιεφόρο και βιώσιμο μέλλον της ανθρωπότητας είναι “η Ειρήνη μεταξύ των λαών, των θρησκειών και των πολιτισμών”, παραπέμποντας και στο μήνυμα του, το 2022, για τις περιβαλλοντικές καταστροφές, που προκάλεσε, πέραν των ανθρώπινων απωλειών, “η επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας”.

“Ετονίσαμε ότι κάθε πολεμική ενέργεια είναι και πόλεμος κατά της φύσεως και μια ανθρωπιστική καταστροφή” είπε ο Παναγιώτατος και συνέχισε: “Ο κίνδυνος πυρηνικού ολοκαυτώματος, η ρύπανση του εδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας από τους βομβαρδισμούς, η αχρήστευση καλλιεργήσιμων εκτάσεων, η καταστροφή του δασικού πλούτου και πολλά άλλα δεινά του πολέμου αποκαλύπτουν τη σημασία της ειρήνης, ως όρου, δια την προστασία της Κτίσεως. Ο αγών για την ειρήνη είναι συμβολή εις την διάσωση του φυσικού περιβάλλοντος

“.

“Η χριστιανική πίστη δύναται να συμβάλει καθοριστικώς εις την υπέρβαση των μεγάλων προκλήσεων της εποχής μας” σημείωσε ο Παναγιώτατος και πρόσθεσε:

“Εν τω πλαισίω της χριστιανικής αυτοσυνειδησίας, η προστασία της φύσεως αποκτά έμφαση, ως εντολή του Θεού της ειρήνης, η οποία είναι ειρήνη με τον Θεό, ειρήνη με τον συνάνθρωπο και ειρήνη με την γη, ειρήνη της γης”.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης υπογράμμισε ότι η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας, το 2016, στην Κρήτη, πρότεινε “μια οικονομία τεθεμελιωμένη εις τας αρχάς του Ευαγγελίου” και πρόσθεσε: “Δεν νοείται ανάπτυξη εις βάρος του φυσικού περιβάλλοντος”.

[Διαβάστε ολόκληρη την ομιλία του Οικουμενικού Πατριάρχη ΕΔΩ.](#)

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης σημείωσε επίσης τις ενέργειες της Μητέρας Εκκλησίας σε αυτήν την κατεύθυνση.

“Είναι γνωστόν σε όλους, ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείον, πρώτον εις τον χριστιανικό κόσμο, ανέδειξε τας πνευματικές διαστάσεις του συγχρόνου οικολογικού προβλήματος, τόνισε την σημασίαν της συμβολής της εκκλησίας και της θεολογίας της εις την κατανόηση των αιτίων του και εις τη αντιμετώπιση τους και ανέπτυξε ποικίλες δράσεις επίκαιρου οικολογικής μαρτυρίας, με στόχο την έμπρακτον αξιοποίηση των οικοφιλικών αρχών και παραδόσεων της, επ’ αγαθόν της Κτίσεως

“.

Ο Παναγιώτατος επεσήμανε ότι οι πρωτοβουλίες του Πατριαρχείου προήγαγαν τον διορθόδοξο, διαχριστιανικόν και διαθρησκειακόν διάλογο για την συμπροστασία του φυσικού περιβάλλοντος, ενέπνευσαν και επηρέασαν ηγεσίες, κοινοβούλια και κυβερνήσεις, πανεπιστημιακά και ερευνητικά κέντρα. Κάλεσε τις μητροπόλεις, τις ενορίες και τα μοναστήρια να αναπτύξουν οικολογικές δράσεις και πρακτικές για το περιβάλλον και για την ευαισθητοποίηση της νέας γενιάς.

“Η προστασία του περιβάλλοντος είναι πνευματική ευθύνη εκάστου εκ ημών” τόνισε ο Παναγιώτατος και πρόσθεσε: *“Ουδέν όραμα για το μέλλον έχει αξίαν, εάν δεν αναφέρεται εις την προσδοκία ενός κόσμου, ο οποίος θα είναι και θα λειτουργεί ως πραγματικός οίκος του ανθρώπου”*.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης σημείωσε, ιδιαιτέρως, την ανάγκη ενημέρωσης της νεολαίας για τις προσπάθειες του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την προστασία της φύσης, ώστε *“δια της εν Χριστώ διαπαιδαγώγησης”* οι νέοι να αναπτύξουν οικολογικό ήθος. Επεσήμανε,, ότι, παρά του αντιθέτου θρυλούμενα, η νεότητα αποτελεί μια ιδιαίτερα έντονη ηλικία μεταφυσικής και θρησκευτικής αναζήτησης και συνέχισε:

“Η παιδική και εφηβική ηλικία αποτελούν ιδιαιτέρως ευνοϊκές περιόδους της ζωής του ανθρώπου, δι’ οικολογικήν και κοινωνικήν ευαισθητοποίησην”.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης συνεχάρη τους διοργανωτές της ημερίδας και απευθυνόμενος προς τον κ. Τζιτζικώστα, είπε:

“Εξοχότατε, κύριε Περιφερειάρχα Κεντρικής Μακεδονίας θερμά συγχαρητήρια για την επάξια ανάδειξη σας εις Επίτροπον της Ελλάδος εις την ευρωπαϊκή Κομισιόν. Άξιος”.

Νωρίτερα, ο Οικουμενικός Πατριάρχης εγκαινίασε το νέο συνεδριακό κέντρο της περιφερειακής ενότητας Κιλκίς. Αργότερα, μετέβη οδικώς μετά της συνοδείας του στη λίμνη Δοϊράνη, επισκέφθηκε το μουσείο της λίμνης, ευλόγησε τους κατοίκους και τα μικρά παιδιά μετά, στα οποία μοίρασε σταυρουδάκια και άκουσε παραδοσιακή μουσική του Πόντου από λυράρη της περιοχής.

Στα εγκαίνια και στην ημερίδα, που ακολούθησε, παρέστησαν, ως εκπρόσωπος της κυβέρνησης, ο υφυπουργός Εσωτερικών (Μακεδονίας – Θράκης) Κώστας Γκιουλέκας, ο υπουργός Δικαιοσύνης Γιώργος Φλωρίδης, ο περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας Απόστολος Τζιτζικώστας, ο αντιπρόεδρος της Βουλής Γεώργιος Γεωργαντάς, ο αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς Ανδρέας Βεργίδης, ο δήμαρχος Κιλκίς Δημήτριος Κυριακίδης, ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ/ ΚΙΝΑΛ Στέφανος Παραστατίδης, ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ Λάζαρος Κυρίζογλου, ο πρώην αντιπρόεδρος της κυβέρνησης και πρώην υπουργός Ευάγγελος Βενιζέλος, ο πρώην υπηρεσιακός πρωθυπουργός Ιωάννης Σαρμάς, ο μητροπολίτης Δημητριάδος και Αλμυρού Ιγνάτιος, ως εκπρόσωπος του αρχιεπισκόπου Ιερώνυμου, ο μητροπολίτης Φθιώτιδος Συμεών, ο μητροπολίτης Πολυανής και Κιλκισίου Βαρθολομαίος, ο πολιτικός υποδιοικητής του Αγίου Όρους Αρίστος Κασμίρογλου, κ.α.

Χαιρετισμοί στην Ημερίδα - Τοποθέτηση Α. Τζιτζικώστα

Ο περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας Απόστολος Τζιτζικώστας σημείωσε ότι για την αντιμετώπιση των μεγάλων και σύγχρονων προβλημάτων απαιτούνται “συνέργειες και συνεργασίες” με όλους τους θεσμούς και τους φορείς μεταξύ αυτών και με την εκκλησία και υπογράμμισε την έμπνευση που προσφέρει το πολυετές έργο του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου, υπέρ της προστασίας των οικοσυστημάτων και του φυσικού περιβάλλοντος.

Ο περιφερειάρχης σημείωσε, ότι το σύγχρονο Συνεδριακό Κέντρο, χωρητικότητας 234 ατόμων, που στεγάζεται εντός τους Διοικητηρίου του Κιλκίς και το οποίο

εγκαινιάσε ο κ. Βαρθολομαίος θα αξιοποιείται, όχι μόνο απο την περιφέρεια, αλλά από όλους τους φορείς του Κιλκίς και πρόσθεσε:

“Και θέλω εδώ, να συγχαρώ τον Αντιπεριφερειάρχη Ανδρέα Βεργίδη, που είχε την ιδέα και ανέλαβε την πρωτοβουλία να δημιουργήσουμε αυτό το υπερσύγχρονο κέντρο”.

Ο Απόστολος Τζιτζικώστας, κλείνοντας, ανέφερε ότι ίσως είναι η τελευταία φορά που υποδέχεται, με την τωρινή του ιδιότητα, τον Οικουμενικό Πατριάρχη στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, αλλά υπογράμμισε ότι ο κόσμος της τον περιβάλλει με την αγάπη του.

“Είναι εξαιρετική τιμή, που σας έχουμε κοντά μας, είμαστε πολύ τυχεροί ως ελληνισμός, αλλά και ως Ορθόδοξοι σε όλο τον κόσμο” είπε ο κ. Τζιτζικώστας και πρόσθεσε: *“Παναγιώτατε, να ξέρετε ότι εδώ στην Κεντρική Μακεδονία θα συναντάτε πάντα φίλους και ανθρώπους που σας αγαπούν, που σας παρακολουθούν και που πιστεύουν στο θεάρεστο έργο σας”.*

Εισήγηση Ι. Σαρμά

“Στη χριστιανική πίστη ο κόσμος είναι το δημιούργημα του Θεού, εντός του οποίου, ο Χριστός Σωτήρας σταυρώθηκε και αναστήθηκε” τόνισε στην ημερίδα ο επίτιμος πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και πρώην υπηρεσιακός

πρωθυπουργός, Ιωάννης Σαρμάς και συνέχισε:

“Ο Πύργος της Βαβέλ της αλόγιστης σπατάλης ανθρώπινων και υλικών πόρων είναι εκδήλωση της αλαζονίας και ματαιότητας του ανθρώπου, που πιστεύει στην αυτοτέλεια του νόμου του, στην χωρίς όρια ισχύ του”.

Ο κ. Σαρμάς παρέπεμψε σε τρία κείμενα της η Καινής Διαθήκης, πρώτον, στην αφήγηση του Ευαγγελίου για τους πειρασμούς του Ιησού από το διάβολο, όπου καταδικάζεται η ανθρώπινη αλαζονία -αυτό που οι αρχαίοι θα αποκαλούσαν ύβρη – δεύτερον, στους πρώτους στίχους από το κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο, που υποδεικνύουν την Ιερότητα της Δημιουργίας, την οποία “φυλάσσει ο άνθρωπος” και τρίτον, στην αναφορά της Κτίσεως από επιστολή του Αποστόλου Παύλου, όπου τονίζεται η καταστροφή της φύσης από την “ανθρώπινη ματαιότητα”.

“Οι τρεις πειρασμοί στον Ιησού, η μετατροπή της πέτρας σε ψωμί, η σωτηρία από το θάνατο και η απόλυτη εξουσία, είναι πειρασμοί ύβρεως, είναι η ύβρις της παντοδυναμίας, που εκδηλώνεται όταν ο άνθρωπος προσπαθεί να νικήσει τους νόμους της φύσης” είπε ο κ. Σαρμάς και, επικαλούμενος τη σχετική φράση του Οικουμενικού Πατριάρχη, πρόσθεσε:

“Χωρίς ένα ισχυρό αξιακό στήριγμα, η ανθρωπότητα αδυνατεί να αποφύγει τους κινδύνους ενός μηδενιστικού ανθρωπολογισμού”.

Εισήγηση Ε. Βενιζέλου

“Η κλιματική κρίση δεν είναι μία νέα όψη του περιβαλλοντικού οικολογικού προβλήματος είναι άλλης τάξεως πρόκληση. Στην πραγματικότητα καλούμαστε να επανεξετάσουμε ριζικά τη σχέση μας με το χρόνο” είπε ο πρώην αντιπρόεδρος της κυβέρνησης και πρώην υπουργός, Ευάγγελος Βενιζέλος και πρόσθεσε:

“Η κλιματική κρίση αφορά των γεωλογικό χρόνο, στην πραγματικότητα μας θέτει απέναντι σε ένα εσχατολογικού χαρακτήρα πρόβλημα. Για αυτό και τα πάντα είναι ανεπαρκή, είναι ανεπαρκής και η νομική μας προετοιμασία και η πολιτική μας υποδομή, αλλά και ο θεολογικός μας λόγος. Αυτόν αγωνίζεται να διαμορφώσει ο Οικουμενικός Πατριάρχης, μάλιστα, ως πρόδρομος, από το 1992, αρκεί να λάβουμε υπόψη ότι η πρώτη Σύνοδος του ΟΗΕ, η πρώτη διάσκεψη για την κλιματική αλλαγή, συγκλήθηκε το 1995, μετά την έναρξη των πρωτοβουλιών της αυτού Παναγιότητος

“.

“Η κλιματική κρίση αλλάζει την αναλογία του χρόνου, επίσης αλλάζει την αναλογία του χώρου, γιατί το πρόβλημά μας δεν είναι πλέον ούτε τοπικό, ούτε περιφερειακό, ούτε ευρωπαϊκό, ούτε δυτικό, είναι πρόβλημα πλανητικό” υπογράμμισε ο κ. Βενιζέλος και συνέχισε:

“Σε τέτοιου είδους υπαρξιακές εσχατολογικές προκλήσεις, αυτής της πολύ μεγάλης κλίμακας, η οποία θα γίνεται κάθε μέρα και πιο επιτακτική και πιο εναγώνια, φυσικά τοποθετείται και η Ορθοδοξία”.

Τοποθέτηση Μητροπολίτη Φθιώτιδος κ. Συμεών

“Η αγάπη στη φύση και στη ζωή, η οικοφιλία, όπως ακούσαμε και πριν από λίγο από το άγιο στόμα του Πατριάρχη μας, είναι ζήτημα ταυτότητας της Ορθοδοξίας, δεν είναι μία ατζέντα πράσινου δικαιωτισμού, ούτε μία βίβλος ελιτισμού, είναι ζήτημα πίστεως και αληθείας και ενότητας, είναι χρέος κάθε Ορθόδοξης εκκλησίας, Ορθόδοξου πιστού” τόνισε στην ημερίδα, ο μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Συμεών και πρόσθεσε:

“Αυτό επιβεβαιώθηκε διατρανώθηκε στο κορυφαίο πανορθόδοξο γεγονός στην, εν Κρήτη, Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Ορθόδοξης Εκκλησίας, στην οποία η Εκκλησία της Ελλάδος είχε την προνομία, την ευλογία και την τιμή να συμμετάσχει και να συνυπογράψει τα ιερά κείμενα της Συνόδου, με επικεφαλής στη συνολική της έκφραση, τον ίδιο τον Μακαριότατο Αρχιεπίσκοπο των Αθηνών και πάσης Ελλάδος

κ. Ιερώνυμο και με τη συμμετοχή εκλεκτών αδελφών ιεραρχών” συνέχισε ο κ. Συμεών και πρόσθεσε:

“Η εγκύκλιος της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου αποτελεί όρο Ορθοδόξου Πίστεως και συνοδική έκφραση πανορθόδοξης ενότητας... Όποιος δε σέβεται τη φύση, δε σέβεται ούτε και τον κτίσαντα”.

Εισήγηση Μητροπολίτη Πολυανής και Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίου

Ο Μητροπολίτης Πολυανής και Κιλκισίου Βαρθολομαίος, αναπτύσσοντας το θέμα της ημερίδας: “Όραμα μιας οικολογικής Μητροπόλεως για τον 21ο αιώνα: Εκκλησία, Πολιτεία, Φιλοσοφία και Θεολογία» , αφού ευχαρίστησε τον περιφερειάρχη Απόστολο Τζιτζικώστα και τον αντιπεριφερειάρχη Ανδρέα Βεργίδη,

για το νέο συνεδριακό κέντρο και για την συμβολή τους στην ημερίδα, επεσήμανε, απευθυνόμενος στον Οικουμενικό Πατριάρχη :

“Θεωρούμε, ότι δεν υπάρχει καταλληλότερο πρόσωπο διά νά εμπνεύσει όλους ημάς τους μετέχοντες εις την ημερίδα ταύτην, από υμάς Παναγιώτατε, δεδομένου ότι τυγχάνουσι τοις πάσι γνωσταί και μάλιστα παγκοσμίως, αι οικολογικά σας δραστηριότητες, αι οποίαι, κατά κοινήν ομολογίαν, έχουσι στεφθεί υπό μεγάλης επιτυχίας και έχουσι συμβάλλει τά μέγιστα εις την ευαισθητοποίηση οργανισμών, παραγόντων καί πολλών ανθρώπων αναφορικώς προς το θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος”.

“Η Εκκλησία, η Πολιτεία, η Φιλοσοφία καί η Θεολογία, εις άμεσον καί αγαστήν συνεργασία, δύνανται νά διαφυλάξωσι τό περιβάλλον. Πρός αυτήν την κατεύθυνσιν κινείται και η ημετέραν Μητρόπολις Πολυανής καί Κιλκισίου, εμπνεομένη εκ του υμετέρου παραδείγματος· ήτοι επιθυμεί νά διασωθεί τό οικοσύστημα, το φυσικό περιβάλλον, ως δημιούργημα του Θεού της αγάπης, προκειμένου νά διασωθεί καί ο ίδιος ο άνθρωπος, ο οποίος βεβαίως, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του, περιβάλλοντος αυτόν, κόσμου.

“Και τι μέλλει γενέσθαι; Δύσκολο τό ερώτημα. Πάντως, μέσω της συνεχούς καλλιέργειας μιας υγιούς οικολογικής συνειδήσεως, δυνάμεθα να ελπίζωμεν καί νά αισιοδοξώμεν ...

Εύχεσθε, Παναγιώτατε, νά αποκτήσουμε, οι πάντες, σύνεση και αγάπη δια το οικοσύστημα, καθότι αυτό αποτελεί μέγιστον θαύμα της αγάπης του Θεού δι' ημάς.
”

**ΑΙΘΟΥΣΑ
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ Π.Ε.ΚΙΛΚΙΣ**

**Εγκαινιάστηκε
από την Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη
κ.κ Βαρθολομαίο
επί θητείας του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας
Απόστολου Τζιτζικώστα
και του Αντιπεριφερειάρχη Κιλκίς
Ανδρέα Βεργίδη.**

**Κιλκίς
23 Σεπτεμβρίου 2024**

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

Φωτό: Νίκος Παπαχρήστου